

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
SZENTGYURGY-TÉR 4. TEL. 2-52

Akadályverseny

temesvári gyalogjáróról van ezuttal any megjegyzésünk, mindennapi utaink moru színhelyéről, amelyen olyan félve dukolunk nap-nap után, mint Skylla és ribdis örvényei között. Mert bizony, a temesvári aszfalt az nem sima és nem trfényes, ahogyan azt az aszfalttal kapatosan már önkéntelenül is mondani kás, hanem hol emelkedő, hol lejtős, tlan farkasvermek és kisebb üregek öznek benne, akár egy kotorékpályán. an a temesvári járda, mintha gránátok, onellek szántottak volna rajta végig, nek lehettek Verdun utai is a legheve- e offenzíva idején. Eső után egyenesen atságosak ezek a gyalogjárók, amint a önség félénken kísérel meg az átkelést a aszui ólálkodó tengerszemek között az falton. Vannak ártatlan kis mélyedések, all legfeljebb bokáig sülyed a cipő a sába, vannak viszont olyan mély üregek es ahol azonnal félfürdőt vesz a jószándéku ogár, ha véletlenül egy ilyen gránáttöl- ebe téved a lába. Mint a bátor turistára, eselkednek a különböző veszedelmek a gyalogjáróra a temesvári aszfalton. Akár yvet adhatnánk ki a temesvári aszfalt szükítája címén, aféle topografikus ut- atót, annyira rászorul a vezetésre, az erséges jó tanácsra az állandó veszedel- közt lebegő gyalogjáró. Mert lehet ám l a kérdéssről komolyan is beszélni, en eleget fizettek már rá a temesvári ogutakra. Lépten-nyomon tanui van- unk bukásoknak, lezuhanásoknak, volt r zuzódás, lábficamodás éppen elég. Az n pörüljárt ember még örülhet, ha nem i ki valamelyik tagját. Olyan kétségbe- állapötban vannak a temesvári gyalog- k, hogy az inkább egy veszedelmek rtnak nevezhető, mint normális élet- veletnek, keresztülgázolni ezeken a e-hupás, emelkedős, lejtős, gonosz ár- atu aszfaltromokon. Szinte biztonságo- b kikerülni az uttestre, mint a gyalog- ók veszélyeivel megbirkózni, különösen e a gyér világitásnál. Mert ha a Bel- osban még türhetők is valamennyire a daviszonyok, bátran elmondhatjuk, hogy tülvárosok utállapotai egyenesen a kép- enséggel határosak. Itt aztán olyan akra akadhatunk, amelyeknek gyalázatos apotuknál fogva már egyenesen ritka- gi értékük van. Ha egy rosszabb, rövid- ó ember erre téved és sikeresen átgázol nden akadályon, akár levelet írhat a zátartozóinak: Hála a Mindenhatónak, n történet semmi bajom. Igen, a temes- ri gyalogjárdák állapota egyszerűen för- mes. Ha idegen jön és látja ezeket az állapötöket, szinte nem hisz a szemének. virágzó, fejlődő Temesvárnak valóságos gyene ez a gyalogjárda. Hiába a gyö- örü kertes, paloták, hiába a nivellált ut- adezés, hiába ezek az imponánsan és ltozatosan felfejlődő városképek, ha vi- ont az ut, amelyen a gyalogos lépked, zkiük vagy Csataldza külvárosait idézi. gyalogutakat is össze kell hangolni a ilizációval. Ezeknek az aszfaltomladé- knak el kell tünni. Vagy, ha nem is lehet onnal rendezhözni mindent az esztétika örendű követelményeinek megfelelőleg, yet azonnal mégis meg lehet és meg is l tenni. Betömetni, kiaszfaltíroztatni rgösen azokat az utrészeket, amelyek ségbeesett elhanyagoltságukban már yenesen a polgárság testi épségét ve- élyeztetik. (Flaneur.)

Dagad a nagy botrány és nyilvánosságra kerülnek a Skoda-ügy kulisszatitkai

Maniu Gyula felháborodással nyilatkozik arról, hogy az ő nevét is belekeverték a Zelenszki-ügybe az egyik jegyzőkönyv meghamisításával

A hadügyminiszter vizsgálata

A Skoda-botrányval kapcsolatos Ze- lenszki-perben már hetek előtt el- hangzott az ítélet. Egy darabig csend volt, de most újra hullámszik, újra erjed ez az ügy. A védők különben már a per- beszédek során, de aztán újból az ítélet elhangzása után is kijelentették, hogy a Zelenszki-ügy, amelyet tulajdonképpen inkább Skoda-ügynek kellene nevezni, az ítélettel nem ért véget, hanem csak most kezdődik. Uglátszik, hogy ez a kezdes most elérkezett.

Maniu Gyula már napok előtt szó- lalt meg ebben az ügyben. Tiltakozott az

A magyarok erre nem lettek volna képesek

Bizonyos generálisoknak azonban nem tetszett, hogy ennyire szívén viseli a nemzetvédelmet és belenézi a katonaság dolgaiba. Ezért támadtak azután a kü- lönböző gyanúsítások vele szemben. Be- lekeverték a Zelenszki-ügybe. A védők már a tárgyaláson elmondották, hogy Zelenszki egyik kihallgatási jegyzőköny- vét úgy hamisították meg, hogy abba idegen kézzel mondatot szurtak bele, amely szerint Zelenszki beismerte volna, hogy a Skoda-ügyben tárgyalt Maniu Gyulával. Maniu erről szóló véleményét így összegezte:

Tisztázni kell a Maniu körüli rágalmakat

Pavel Pavel biharmegyei nemzeti parasztpárti képviselő, aki Maniu Gyula szorosabb gárdájához tartozik, tegnap megjelent a kamara elnöki hivatalában és a hadügyminiszterhez szóló interpel- lációt jegyzett be.

Az interpellációban kéri a had- ügyminisztert, hogy világosítsa föl a közvéleményt a Zelenszki- ügy kulisszatitkairól és mind- azokról a híresztelésekről, ame- lyek ezzel az üggyel kapcsolato-

ellen, hogy az ő nevét belevonták a do- jogba. Tiltakozásának még erősebb kife- jezést adott azon a tanácskozáson, ame- lyet Badacsonyan Botez Demoszté- nesz jasi egyetemi tanár vezetésével nála vendégül megjelent moldvai nem- zeti parasztpárti képviselők előtt tett.

Maniu nyilatkozatát azzal kezd- te, hogy ő volt az egyetlen mi- niszterelnök, aki szükségesnek tartotta, hogy évente egyszer összehívja a legfelső nemzetvé- delmi tanácsot.

— A magyarok, akik bizo- nyára nemzeti hősként ünne- pelték volna azt, aki engem le- lőtt volna, bárhogy is harcol- tak ellenem, ilyesmire sohasem lettek volna képesek.

Maniu kijelentette, követeli ebben az ügyben a legszigorubb vizsgálatot. Vagy történt hamisítás és akkor a hamisító- kat példásan kell megbüntetni, vagy pe- dig nem történt hamisítás és ebben az esetben rágalmazás miatt eljárást kell indítani Zelenszki Brunó védői ellen, akik bizonyos egyéneket hamisítással vádoltak.

Arra is kéri a hadügyminisztert, hogy tisztázza a Maniu körül támadt rágal- makat.

Tegnap Manolache ezredes kihall- gatáson jelent meg Samsonovici hadügyminiszternél és kérte, hogy viz- gáltassa meg azt a kihallgatási jegyző- könyvet, amelyben Zelenszki vallomását állítólag meghamisították. Samsonovici hadügyminiszter a kérelemnek eleget tett és megbizta Partenie tábornokot a vizsgálat megejtésével.

A vizsgálat során tisztázni ki- vánják azt is — írja az Adeve- rul — hogy ebben a kérdésben milyen szerepe volt Uica tábor- nok hadtestparancsnoknak és Pomponiu katonai főügyésznek.

Valószínűnek tartják, hogy a vizsgálat befejeztével a hadügyminiszter az ügy- ről hivatalos közleményben fogja az or- szág népét fölvilágosítani.

Tegnap olyan hírek terjedtek el, hogy Pomponiu katonai főügyész rágalalmazási pert indított a Zelenszki-per egyik védő- je, Vasiliu-Cluj ellen, aki a tárgya- láson őt vádolta meg azzal, hogy a ki- hallgatási jegyzőkönyvet meghamisi- totta. Hivatalos helyen a per megindítá- sáról semmit nem tudnak és azt cáfol- ják is.

Szenzációs röpirat jelent meg Kolozsvárott

A Skoda-üggyel kapcsolatosan tegnap Kolozsvárott feltűnéstkelő röpirat je- lent meg, amelynek szerzőjéül George H o m o b e a n u van feltüntetve. Nyílt titok, hogy ezen álnév mögött Boila Zakariás rejtőzik. A röpirat erős táma- dásokat intéz azon politikusok ellen, akik lehetetlenné tesszik az alkotmányos élet kifejlődését és elfávoitják a köz- életből azokat, így köztük Maniut is, akik az ország érdekében dolgozni akar- nak.

A hazafiak önzetlenségével szemben ezeket a legnagyobb önzéssel vádolja.

Tegnap reggel Bukarestbe érkezett Fiala, a Skoda-művek helyettes igaz- gatója. Engedélyt kapott, hogy Zelensz- kit a börtönben meglátogassa és több órán keresztül időzött nála. A látogatás után Fiala nyomban visszautazott Prá- gába és senkinek nem szólt egy szót sem arról, hogy mit beszélt Zelenszki-vel.

3000 jelentkező kéte az állampolgársági listába való felvételét

Az állampolgársági listába való pótlólag történő felvétel iránti kérvények benyújtásának határideje lejárt. Amíg hónapokon keresztül alig néhányan nyújtották be kérvényeiket, addig az utóbbi napokban százzal hozták naponta a kérvényeket. A város közigazgatási osztályánál, ahol a kérvények átnyújtásának helye volt, az utolsó napon hatszáznál több kérvényt nyújtottak be. A nagy torlódásra való tekintettel, a főpolgármester hozzájárult ahhoz, hogy a kérvényeket az iktató hivatalban is be lehessen adni. Ezen a helyen még nagyobb tömegben történt a kérvények benyújtása. A kérvényezőik pontos számát így még nem is lehet megállapítani és ez csak napok múlva történhetik meg. Hozzávetőlegesen Temesvárott körülbelül háromezren kérték az állampolgársági listába való felvételüket.

A tiszthelyettes nyugdíjaztatása a temesvári ítélet előtt

A temesvári ítélet elvi jelentőségű döntést hozott a tiszthelyettesek nyugdíjaztatása ügyében. Lerch Reinhold tiszthelyest huszonöt szolgálati év után havi 4354 leiel nyugdíjazták. Azonban 1932 januárjában a pénzügyminisztérium 3245 leire szállította le a nyugdíjat azon indoklással, hogy a tiszthelyettesek altisztekkel egyenlő bánásmódban részesülnek és csak 35 szolgálati év után részesülhetnek teljes nyugdíjban. Lerch több társával egyetemben erre közigazgatási pert indított a minisztérium ellen. A tárgyaláson előadta, hogy a hadsereg szervezési szabályzata értelmében a tisztjelöltek a hadnagyokkal egyenlő elbánás illeti, tehát tisztikar tagjai. Így számukra is már huszonöt szolgálati év után a teljes nyugdíj kötelező. Az ítélet elfogadta az érvelést és kimondta, hogy Lerch Reinholdot régi, csorbítatlan nyugdíja illeti meg. Mosoa-né Mózes, Cserny Lajos és Brank György tiszthelyettesek hasonló nyugdíjaztatási ügyében ugyanilyen ítéletet hozott a tábla. Az ítélet jogerős.

A fuzió érdekében tovább folynak a tárgyalások

A két liberális párt vezetőit egyre foglalkoztatja a fuzió ügye. Tegnap Anghelescu dr., Saveanu és Tarescu bizalmas tanácskozást folytattak és kijelentették, hogy a Viitorulban és a Miscarea-ban megjelent kommunikék után is folytatják a fuzióra vonatkozó tárgyalásokat. Duca hoz az újabb felhívást intéztek és egyben megállapították azt is, hogy Duca elutasító válaszána esetére milyen további intézkedéseket tesznek. Bratianu György, aki jelenleg Buzeuban van, telefonon magához hívta Tom a Konstantint, pártjának főtitkárát, akivel újabb tárgyalásokat kíván folytatni. Kijelentette, nem célja az, hogy kormányra kerüljön, hanem rendet akar teremteni. Duca tegnap este Ramnicul Valceában résztvett egy gyűlésen, amelyen beszélt a napi kérdésekről.

A Lupta azt írja, ha Duca tovább is akadékoskodik, úgy Anghelescu és Bratianu György Duca nélkül csinálják meg az új és egészséges liberális pártot. Már arra vonatkozólag is megállapodtak, hogy amennyiben ez az új párt kormányra kerülne, a kormányt Anghelescu és Bratianu György alakítják meg és abban helyet foglalnak majd Argetoianu és Goga Oktavián is.

Jóváhagyta egyelőre a város a pékek által fél leiel leszállított kenyérárakat

Jelentettük, hogy a pékek a fehér és a félbarna kenyér árát kilónként ötven bannival szállították le, a barna kenyér árát pedig változatlanul meghagyják. Az új kenyérárak, amelyek máttól kezdve érvényesek, a következők: fehér kenyér 8.50, félbarna 7.50 és barna 6 lei kilónként. A város ezeket az árakat ideiglenesen jóváhagyta, annál is inkább, mert tegnap újabb rendelet érkezett a belügyminisz-

teriumból, amely közli, hogy a kenyér árának új maximálására vonatkozólag legközelebb újabb utasítást küld a kormány. A város az új utasítás megérkezéseig várakozó álláspontot foglal el és csak azután dönt, hogy a pékek által megállapított kenyérárakat véglegesen elfogadja-e, vagy pedig leszállítja azokat.

A Habsburg-család ötven tagja kártérítési pert indit mindazon országok ellen, amelyeknek területén Habsburg-birtokokat hisajátítottak

A háború előtt a Habsburg-családnak úgy Magyarországon, mint pedig a volt osztrák koronatarományokban számos nagybirtoka és egyéb ingatlana volt. A háború után az utódállamok kisajátították a Habsburgok birtokait és azokat állami tulajdonnak jelentették ki. A Habsburg-ház tagjai többször tettek kísérletet, hogy a birtokokat visszakaphassák, azonban minden próbálkozás eredménytelen maradt.

Most híre jár, hogy a Habsburg-család kisajátított birtokai miatt új lépésre készül. Néhai IV. Károly király öccse,

Miksa a főherceg a Daily Mail tudósítója előtt kijelentette, hogy a Habsburg-család ötven tagja összeállott és kártérítési pert indit mindazon országok ellen, amelyek a területükön volt Habsburg-birtokokat kisajátítottak. A főherceg hozzátette a kijelentéséhez azt is, hogy a Habsburgok nem dinasztia ama tagjait, akik időközben mesalliancot követtek el, vagyis akik rangjukon alul nőültek. A perelt birtokok értéke körülbelül tizenkét millió font.

A magyarországi újságírók bukaresti látogatása során Tilea alminiszter említést tett a revizióról is

A magyarországi újságírók turista egyesületének több tagja kirándulást tett Jugoszláviába, Bulgáriába, jelenleg pedig Romániában tartózkodik. A magyar újságírók Bukarestben szerdán koszorút helyeztek az ismeretlen katona sírjára, délután pedig megjelentek a külügyminisztérium teján, ahol Berecz Sándor üdvözölte az újságírók fogadására megjelent Tilea alminisztert. Tilea az újságírókkal beszélgetésbe elegyedett és a beszéd legfontosabb tárgya a román-magyar gazdasági közeledés volt. Tilea kijelentette, hogy a két ország kö-

zött a gazdasági közeledés érdekében a politikai kérdéseknek teljesen háttérbe kellene szorulni. A multban már történetek kísérletek a két ország gazdasági kapcsolatainak erősítésére. Maniu, Mironescu és Madgearu több alkalommal tettek erre vonatkozó nyilatkozatokat, amelyekre azonban a magyar kormány részéről nem jött válasz. A magyar kormány — mondotta Tilea — sajnos, előtérbe helyezi a revizió kérdését ahelyett, hogy elsősorban a gazdasági kapcsolatok kiépítésével foglalkozna.

A magyar nap a hagyományos vigtség és kedélyes szórakozás ünnepe lesz

A Magyar Párt. bányásági tagozatának nagy intézőbizottsága vasárnap, szeptember 3-án, délelőtt kilenc órai kezdettel közgyűlést tart. A közgyűlésen, amelyen a nagy intézőbizottság tagjai névre szóló meghívókkal vesznek részt, a vezetőség beszámoló az elmúlt év folyamán végzett munkájáról és a magyarság javára elért eredményeiről. Az egyes jelentéseket Páll György dr. főtitkár olvassa föl, aki egyben beszámoló a Magyar Párt marosvásárhelyi országos nagygyűlésének lefolyásáról is.

A nagy intézőbizottság közgyűlésevel kapcsolatosan a magyarság az erzsébet-

városi Novotny-féle vendéglő kerthelyiségében és nagytermében magyar napot is rendez. A kertben sátrak alatt jótékony célra a temesvári magyar hölgyek ételeket, süteményeket és frissítőket fognak árusítani. A rendezőség gondoskodik róla, hogy az összes ételek és italok olcsó áron álljanak a közönség rendelkezésére. A kerthelyiségben a szokásos népiünnepélyi multságok szórakoztatják a látogatókat, a nyílt színpadon pedig a magyar dalegyesületek karéneket fognak előadni. Este a vendéglő nagytermében reggelig tartó táncmultság kezdődik.

A vasuti sineken áthaladó parasztszekeret az éj sötétjében elütötte a temesvári gyorsvonat

Remete község közelében az éjszaka sulyos vasuti szerencsétlenség történt. Az egyik bélinci parasztszekeret, amikor a sineken haladt át, elkapta a bukaresti gyorsvonat s szétzúzta. A szekér három utasát az összeütközés ereje kiröpítette a kocsiból és sulyos belső sérüléseket szenvedtek. Moise István bélinci gazda, Gruescu János huszonegy éves legény és Moise Mária hu-

szonagy éves rokona kíséretében még este elindult szekéren Temesvár felé. Éjszaka tizenkét órakor elértek a remetei vasuti átjáróhoz, amelynek sorompója eddig még ki nem derített ok miatt nem volt leengedve. A gazda a pályateset környező sűrű bokrok miatt nem látta a közeledő vonatot és ráhajtott a pályatestre. A szekér éppen a sinek között volt, amikor arra robobott a Lugos

Tribunalul Timis-Torontal, Sectia I Capitalul catedral al Diecezei de Timisoara ca administratorul fundatiunii cu numele de „Fundatia Deseo Adam” din Silindia.

Obiectul fundatiunii II formeaza mozaic indicata in cf. No. 1, 184 si 200 ale comunei Silindia apartinatoare Jud. Arad si aneaza o casa de locuit, o cladire cu curtea nr. Casa de locuit pentru administratiunii nr. 2003 jugh. pamant arabal 22.195 jugh. 1926/269 padure si 415 jugh. pamant.

Scopul Fundatiei este de a construi biserica rom. cat. in comuna Silindia, Strada Mic si o scoala cu scopuri bisericesti si culturale si de a acorda diferite ajutoare in form testamentalului deus in scris si a amului de fondatie din 18 Sept. 1875.

Sediul in Timisoara.
Data constituirii 18 Septembrie 1875
Recunoscut ca persoana juridica pe Legea actului de fondatie din 18 Septembrie 1907 aprobat de Ministerul cultelor si a institutiunii publice ale regimului Maghiar sub Legea 22475 din 18 Septembrie 1875.

Si prin setinta Tribunalului Timis-Torontal Sectia I, No. 436 din 27 Iunie 1933 cu dosar No. 2517/32.

Membrii cari compun organele de directie si Administratie.

1. Francisc Blaskovics, 2. Ludovic Kysler, 3. Pavel Magyari, 4. Matei Ferch, Iosif Olajos si 6. Ioan Wegling.

Controlul administratiei fundatiei o exercita Dr. Augustin Pacha din Timisoara.

Avere imobila 2,395.000.
Avere mobile 4,858.911.

Grefa Tribunalului Timis-Torontal Sectia I.

Certifica ca prezentul extras este conforma cu registrul persoanelor juridice din acest Tribunal, voll. II. pozitia No. 378 sau atesta de noi.

Timisoara, la 19 August 1933.
Grefier indescifrabil.

felől közeledő gyorsvonat. A mozdony vezető, amikor észrevette a kocsi nyomban fékezett és Moise István a lovak közé csapott, de a szerencsétlenség már nem lehetett elhárítani. A mozdony elkapta a szekeret és több méterrel magával hurcolta. A kocsí felborult teljesen összetört, de a lovak sérülés nélkül elszabadultak. Az összeütközés ereje Moise Istvánt és két utasát messzire dobta és ezek a zuhanás következtében belső sérüléseket szenvedtek. A szerencsétlenség után a három sebesültet a vonat behozta Temesvárra és a mentők a kórházba szállították őket.

Az éjszaka lovagjai letélik az üzletek magyar nyelvű feliratait

A csehszlovákiai Nyitra város nemzetiségi békéjét az utóbbi időben felelőtlen elemek veszélyeztetik. Eddig még ismeretlen tettesek éjszaka végigjárnak a városrost és az üzletek magyar feliratait összedöröki. Az erőszakosság Nyitrán nagy felháborodást keltett és a város tanácsa is foglalkozott. Az ülésen kemény beszédek hangzottak el azok ellen, akik megbontják a város példás társadalmi békéjét. Nyitra tanácsa egyhangulag ítélte a magyar feliratu cégtáblák ellen szemben megnyilvánuló erőszakos felelőtlen és azt a kérést intézte a csendőrséghez, hogy nyomozza ki a felelőtlen elemeket, akadályozza meg üzelmek elbiztosítsa Nyitra város nemzetiségi békéjét. Sajnálatos ez az eset idegenben, amely azonban nálunk sem ismeretlen mert Temesvárott is garázdálkodtak a lovak utóbb olyanok, akik a magyarnyelvű táblákat tépték le a házak faláról.

APROHIBITÉSRE
LEGALKALMASABB
A DELI HIRLAP

A magyar nációk vezére nyugodtan alhatik

Budapesti újságok nemrég szenzációként közölték, hogy Festetic Sándor képviselő azzal a tervvel foglalkozik, hogy átveszi a magyarországi horogkereszt-párt vezértségét. A hír terjesztői arról tudni vélték, hogy szeptember folyamán gykanizsán a horogkeresztesek seregmenlére jönnek össze, amikor Festetic Sándor gróf nagy programbeszédet mond. Festetic most ezekkel a hírekkel kapcsolatban kijelentette, hogy az egészről sem igaz. Nem foglalkozik azzal a dolattal, hogy a horogkeresztesek élére és nem igaz az sem, hogy horogkereszt-agitátorok számára iskolát akarnak létesíteni. Végül kijelentette, hogy ezeken mindenki természetesen találhatja is, hogy ezekben sincsen a nemzeti egység-pártjából kilépni. Festetic Sándor nyilatkozatának Meskó Zoltán, aki eddig egyedüli hitlerista vezérnek vallotta magát Magyarországon, mindenesetre csak hinni fog, mert így nem kell a horogkereszt vezértséget mással megosztani.

Megerősödött

Dollfuss osztrák kancellár pozíciója

Steidle merénylőjének, Hofer Ferencnek az innsbrucki börtönből való szökése óta Tirolban százötven és Kuffsteinben tizenhat nemzeti szocialista vezetőt tartattak le. Hofer Ferenc ellen körözőleveleket adtak ki, amelyet megküldöttek valamennyi Ausztriával szomszédos államnak. Hofer jelenleg seblázzal az egyik brixeni kórházban fekszik. Hofer szökése következtében Ausztriában a hangulat erősen nemzeti szocialisták ellen fordult, ami Dollfuss kancellár pozícióját jelentősen megerősítette. Az osztrák nép ugyanis már megunt a nemzeti szocialisták folytonos terrorcselekményeit. Dollfuss kancellár osztrák katolikus nap és a nemzeti ünnepek alkalmából szeptember 11-én nagy beszédet mond, amelyben szólni fog a Németországgal való kibékülés lehetőségeiről és Magyarországhoz való kapcsolatokról. Az osztrák szövetségi kormány elhatározta, hogy Hofer ügyében eltekint minden diplomáciai lépéstől. Hofer kiadatását az igazságszolgáltatás hatóságok a rendes uton fogják megvédeni. Hofer szökéseért különben az innsbrucki fogház igazgatóját személyesen szik felelőssé.

A szegedi társasutazás résztvevői vasárnap reggel indulnak el

Felhívjuk a szeptember harmadiki szegedi társasutazásunkban résztvevő utasainkat, hogy a részvételi jegyet szeptember hó 2-án, ma délután 4 órától kezdve kiadóhivatalunkban átvehetik. Az utasok az átvételt bármi oknál fogva elmulasztják, azok az indulás előtt a jószávos állomás másodosztályú várótermében veszik át. Gyülekezés szeptember hó 3-án, reggel 7 óra 15 perckor a jószávos állomás másodosztályú várótermében. A vonat pontosan szeptember hó 3-án, vasárnap reggel 8.05 órakor indul. Vidéki utasaink a részvételi jegyet az indulás előtt a másodosztályú várótermében a társasutazás vezetőjénél vehetik. Utközben felszállók a vonaton kapják meg részvételi jegyeiket. Felhívjuk egyben utasaink figyelmét, hogy a Banca Nationala összesen 1000 lit vagy ennek megfelelő idegen valutát engedélyezett kivételre.

Az emigrált német tanár elleni gyilkosság értelmi szerzője jelenleg Prágában tartózkodik

Nemcsak Marienbad, hanem egész Csehország rendőrsége erősen nyomoz Lessing Tivadar emigráns német egyetemi tanár meggyilkolása ügyében. Eddig husz személyt tartóztattak le a gyanu alatt, hogy résztvettek a gyilkosságban, vagy pedig annak előkészületeiről tudomásuk volt. Bizonyosra veszik, hogy a gyilkosság értelmi szerzője Prágában tartózkodik és azért a detektívek lázasan nyomoznak utána. Megállapították, hogy Lessing tanárra nem két hanem négy lövést adtak le. Lessing ellen a német hatóságok körözőlevelet adtak ki és négyezer márká jutalmat helyeztek kilátásba annak, aki Lessinget elfogja. Valószínű, hogy Ecker Mátyás vadászta ez a négyezer márká csá-

bitotta, amikor a gyilkosságot elhatározta.

A prágai sajtó még mindig élénken foglalkozik a gyilkossággal. A csehszlovák kormány német féléhivatalosa, a Prager Presse írja, hogy a kormány helyesen cselekedne, ha katonaságot helyezne el a határon. A Cseszko Szlovákia szerint a kormány bizonyítsa be Németországnak, hogy Marienbad még csehszlovák területen fekszik és hogy a csehszlovák hatóságok a gyilkosságot nem hagyják megbosszulatlannal. A Narodni Listi tiltakozik a német szocialisták terrorja ellen és követeli, hogy a kormány ezeknek a garázdálkodásnak a csehszlovák köztársaság területén ne terjje.

Olyan csekkenő hőség uralkodik Angliában, hogy az eldobott üvegcserépek tüzet okoznak, a fák levelei leszáradnak, a kutak kiapadnak

Angliában augusztus vége óta hóhullám bágyasztja el az embereket és az összes élőlényeket. Ilyen hóhullámra az angol szigeten már évtizedek óta nem volt példa. A hőség következtében számos erdőtüz is támadt. A tüzvizsgálat megállapította, hogy az erdőtüzek olyképpen keletkeztek, hogy a kirándulók üvegcserépeket dobáltak el, amelyek után áttüzesedtek és meggyújtották az erdők száraz fűvét. A hatóságok most az újságok útján figyelmeztetik a kiránduló közönséget, hogy törött üvegeit ne

dobálja szét, mert ezekkel tüzet okoz.

Angliában már hosszú hetek óta nem volt eső. Eszes, Yorkshire és Lincolnshire grófságokban a forróság következtében a fák levelei leszáradtak, a fű pedig mindenütt megsárgult. A kutak kiapadtak és a parasztok drága pénzen vásárolják a messziről hozott vizet. A földműves lakosság epekedve nézi az eget, hogy vajjon esik-e végre az eső, mert máskülönben a mezőgazdaság teljesen tönkremegy.

A kukoricás sűrűjéből reálítottak egy temesmegyei körorvos autójára, de a golyók célt tévesztettek

Veszedelemes kalandja akadt a Temesvár és Sáralfalva közötti országúton Baracs Jenő dr. sáralfalvai körorvosnak, aki tegnap reggel nyitott autóján Temesvárra igyekezett. Románremete és Egres községek között az országút közvetlenül kukoricások mellett halad el. Az egyik kanyarultnál Baracs, aki maga vezette kocsiját, lassabban hajtott, amikor váratlanul két lövés dördült el. A golyók Baracs és a soffőr feje között süvittek el és a szélvédő üveget apró szilánkokra zúzták. Az orvos, aki nem vesztette el lélekjelenlétét, nagy sebességre kapcsolta be és csakhamar távol került a kukoricástól. Az ismeretlen lövöldöző

azonban még pár sorétet is küldött utána. Baracs dr. Temesvárra érkezve azonnal feljelentést tett ismeretlen támadója ellen. Nicolaus György ügyész Ramneantiu Máriuszt, az állambiztonsági rendőrség főnökét bizta meg az ügy kiderítésével, aki Boldureanu detektív kíséretében a helyszínre utazott. A rendőrség és a csendőrség karöltve nyomoznak és a tettes elfogatása csak rövid idő kérdése. Baracs dr. néhány nap előtt bizalmas értesítést kapott, hogy vannak, akik régi nézeteltéréseiből kifolyólag merényletet terveznek ellene.

Rokoni kötelék fűzi össze az olasz fascizmust és a német nemzeti szocializmust

Nürnbergben tegnap nyílt meg a nemzeti szocialista munkások kongresszusa. Az öt napos kongresszusra Németország minden részéből több mint negyed millió ember sereglett össze és a felvonulás még mindig nem ért véget. A kongresszust He s s Rudolf, aki a nemzeti szocialista pártban Hitler helyettese, nyitotta meg. Beszédét azzal kezdte, hogy a győzelem kongresszusát nyitja meg. Azután felhívta az összegyűlteket, hogy emlékezzenek meg a nemzeti szocialista párt halottairól.

Üdvözölte a kongresszus tagjait és elsősorban az olasz fascisták kiküldötteit, Marciacattit és Bottait.

Hangsúlyozta, hogy a két kiküldött megjelenése bizonyossága annak az összetartozásnak, amely az olasz fascizmust és a német nemzeti szocializmust összekapcsolja.

Azután felolvasásra került Hitler proklamációja, amely felsorolja a munkanélküliség megszüntetésére vonatkozó terveket. A felhívás ezekkel a szavakkal

végződik:

— A német birodalom alapköve nem Poroszország, nem Bajorország és nem bármely más állama a birodalomnak, hanem maga a német nép, amely egységes és zárt sorokban mögöttünk áll.

Di t t r i c h, a nemzeti szocialista párt sajtófőnöke, felvilágosítást adott a külföldi újságíróknak és megmagyarázta nekik a kongresszus jelentőségét.

**Kijelentette, hogy a rohamos-
tagok nem fegyveres csapatok,
hanem politikai katonák, ez az
a hadsereg, amely Európát a
fenyegető bolsevizmustól meg-
szabadítja.**

A kongresszus nagy ünnepélyes külsőségek között folyik. A megjelentek mind barna ingben vannak. A kongresszus elnöki asztalának középső helyén Hitler kancellár ül, tőle jobbra R ö h m, nemzeti szocialista párti vezérkari főnök, balra pedig H e s s. A szónoki emelvény alatt foglal helyett P a p e n alkan-cellár.

Az ünnepélyes megnyitó ülésen felszólt Marciacatti olasz delegátus is, aki a fascizmus és a nemzeti szocializmus rokonságáról és közös céljairól beszélt.

A kongresszus érdemleges tárgyalása ma kezdődik.

A nürnbergi kongresszussal kapcsolatban pénteken délután a nemzeti szocialista párt kulturális osztálya tartotta gyűlését. A gyűlést R o s e n b e r g dr. a külügyminisztérium politikai sajtóosztályának vezetője nyitotta meg.

Revolveres banditák

másodszor kíséreltek meg betörést egy bankba

Baltiban immár másodszor kíséreltek meg betörést a Banca de Scont Romaneie fiókja ellen. Az első betörést a múlt héten akarták elkövetni ismeretlen tettesek, azonban az udvar levő négy házörző kutya olyan lármát csapott, hogy a betörők kénytelenek voltak ellégni. A csütörtökről péntekre átrradó éjjel a betörők másodszor is megkísérelték a bank kifosztását. A négy házörző kutyanak mérgezett húst adtak, amitől ezek azonnal elpusztultak. Valamivel később a betörők átmásztak a bank udvarának falán és az udvar felől behatoltak a bankba. Crismaru György szolgál, aki a bank épületében lakik, a zajra felriadt és beszaladt a bank helyiségébe, ahonnan a zaj hallatszott.

Amikor a betörők a szolgát észrevették, több lövést adtak le rá. Az egyik golyó meg is sebesítette a szolgát, aki futva kimenekült az udvarra, miközben lármát csapott. Véletlenül akkor haladt az utcán egy rendőr, aki figyelmes lett a lármára, átugrott az udvar falán és több lövést adott le a menekülő rablókra. A rendőrség kutatja a rablókat, akiknek egyike a helyszínén elvesztette a kalapját.

AZ OSZTÁLYSORSJATEK csütörtöki húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: hatvanezer lei 59055, ötvenezer lei 54846, huszonezezer lei 77467 és 70371, huszezer lei 18643, tizenözezer lei 71181, 72519, 5740, 13078, 78846, 30884 és 74144 számú sorsjegyek.

**Szept. 3.
vasárnap**

MAGYAR NÉPÜNNEPÉLY

az erzsébetvárosi Novotny-kerthelyiségben d. u. 4 órától reggelig táncmulatsággal. Kálló Géza cigányzenekara, elsőrendű jazz, tekeverseny, szabad színpad. ♦ Nagyon olcsó hideg büffé.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-TÉR
4. SZÁM

Előfizetési árak:

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félévre 360, egész évre 750.— lei.
Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei-t fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Magyarországi nyugdíjasok havonta 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő-t fizetnek.

Telefon:

3-52, este 10 óra után 14-60
vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

A szótárból kifakult szavak

Bakfis

A szavaknak is megvan a születésük, életük, haláluk, éppúgy mint az embereknek. Virulók, frissek, diadalmasak, ameddig megvannak azok az életviszonyok, amelyekből fakadtak, azután kezdenek halkán kopni, szürkülni, végül sirba szállnak, hogy végleg elfeledje őket a későbbi emberöltő. Mostanában különösen nagy a temetkezés, tömérdek szó hull ki a szótárunkból, amióta oly más lett, oly nagyot fordult az élet és a szokások.

Eltűnt például nyomtalanul a rövidszoknyás bakfis. Talán tizenöt évvel ezelőtt halottuk utoljára ezt a jelzőt. Elmentek a bakfisok és nem tértek vissza a rövidszoknyás nagymamák interregnuma után sem. Mert ha a nagymamák pajzánok lettek és kackiások, mint a hajdani bakfisok, a modern bakfisok viszont ars amandi terén époly kitanultak lettek, mint a nagymamák. Agyó pirulás, agyó gardék, romantikus séták a szeretett áblaka alatt, — elmúlt a szerenádok ideje, nem gyul már gyufa a leányzószobák függönye mögül, amint elhangzik, hogy csak egy kislány van a világon, elmúlt egy kedves, naív, régi világ, mely a bakfislányok ezernyi álmát adta.

Egy-egy kokett mama szolgál rá legfeljebb néha-néha a süldő leány tréfás elnevezésére, akinek már rendbe van a szénája. Birtokon belül már lehet egy kicsit ábrándosan ficánkolni, epedezni, szemet forgatni, mint régen. De aki ma férjhez akar menni, annak sietni kell. Tempo, tempo! Nem szokás ma a parkban andalogni, nem szokás virágszirmot tépegetni — szeret, nem szeret — és nem szokás a mamát sem megkérdezni, hogy mit szól? Nem szokás bakfisnak lenni. Egyáltalában az is elmúlt dolog már — felserdülni. Egy snájdíj modern leány az nem serdül. Mert az soká tart és időpazarlás. Egy modern leány az kész van, amint oldalba rugta az iskola falát. Az istenit annak a Palinak!

A bakfis eltűnt, nincs már. Husz-harminc év múlva, ha majd felüti valaki a poros szótárt, értelmetlenül olvassa, mi lehetett az? Bakfis, növekedő lányok szokásos elnevezése, eredetét a fiatal rántani való halaktól vette.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenté: Élénk szél és változó felhőzet mellett északon és keleten kisebb esők várhatók, a hőmérséklet nem változik lényegesen. Temesvárott tegnap váltakozott a napsütés és a borulás, azonban a hőmérséklet nappal az előző naphoz viszonyítva lényegesen emelkedett. Tegnap délben a napon huszontöt fok meleg volt.

— Felrobbant hajó. A jokohamai kikötőben egy tartányhajó felrobbant. Öt ember azonnal meghalt, száznál több pedig megsebesült.

— Vaida miniszterelnök a királynál. Vaida Sándor miniszterelnök orvosai tanácsára még néhány napig Kolozsvárott marad és csak kedden reggel utazik el. Kedden délben Szinaújában kihallgatáson jelenik meg a királynál, azután pedig továbbutazik Bukarest felé. Vaida Sándor még kedden este elnököl a minisztertanácson, utána pedig a kormány gazdasági bizottságának ülésén.

— Nyugalomba vonuló magyar kulturférfi. Budapesti jelentés szerint Kertész K. Róbert, aki hosszú éveken keresztül vezetője volt a magyar kultuszminisztérium művészeti osztályának, nyugalomba vonul. A művészeti osztály vezetését ifj. Wlassich Gyula báró vette át.

— Sagovici városi főjegyző állapota súlyosbodott. Jelentették már, hogy Sagovici Sámuel dr. városi főjegyző májában megbetegedett és az irgalmasrend kórházában fekszik. A főjegyző állapotában komplikáció állott be, ami környezetét aggodalommal tölti el. A közönség részvétel fordul a nagybeteg városi főtisztviselő betegágya felé.

— A magyar hercegprimás lengyelországi látogatása. Serédi Jusztinián magyar hercegprimás és Kállay Miklós földművelésügyi miniszter, akik a magyar küldöttséggel Krakkóban résztvettek a Báthory István volt erdélyi fejedelem és lengyel király emlékéztérére rendezett ünnepségen, tegnap Varsóba érkeztek. A pályaudvaron jelen volt a varsói magyar követ, valamint a lengyel kormány több tagja is. A magyar küldöttséget tegnap Pilsudszky marsall kihallgatáson fogadta, amely alkalommal Serédi Jusztinián átnyújtotta neki Báthory István művészeti arcképét.

— Józsefvárosi polgár kettős családi ünnepe. Drexler Samu ismert józsefvárosi magánzó, ma ünnepli nyolcvanadik születésnapját és egyben feleségével, született Klein Rózával kötött házasságának ötvenedik évfordulóját. Az agy házaspárt a ritka családi ünnep alkalmával számos oldalról üdvözik és frigyüket ma a belvárosi szíó templomban újból megáladják. A jubiláns aranylakodalmas házaspár örömeiben osztoznak gyermekeik is, Drexler Gyula és Drexler Jenő belvárosi kereskedők, Amerikában élő két fiuk, Drexler Leó és Rezső, valamint leányaik, Friedmann Adolfné, józsefvárosi kereskedő felesége és Budapestben lakó két leányuk, Scharman Celesztin és Gosztonyi Aranka.

— A temesvári rádióállomás terve már több mint egy esztendő előtt merült fel. Munteanu mérnök, a bukaresti rádió vezetője ebben az ügyben egy alkalommal már járt Temesvárott. Akkoriban szó volt róla, hogy Temesvárott közvetítő állomást létesítenek, amely azonban képes lesz saját műsrot is adni. A terv megvalósítása most komoly stádiumba érkezett, mert Munteanu mérnök immár másodszer tartotta szükségesnek Temesvár meglátogatását. A bukaresti rádió igazgatója tegnap este érkezett Temesvárra és nyomban felkereste Gaboer Liviusz dr. főpolgármestert, akivel megállapodott arra vonatkozólag, hogy a mai nap folyamán részletes tárgyalásra ülnek össze.

* **Kabaré a Szarvas-kávéházban.** Ma és a következő napokon fellépnek Várdy Aladár humorista, Mezey Nelli, Trio Martini, Trio Retlas, Réti Irén stb. Az előadások pontosan 10 órakor kezdődnek. Beléptidij nincsen.

— Elég volt az úres beszédből. Négyezer londoni munkanélküli elhatározta, hogy gyalog indul el Birminghamba a szakszervezetek kongresszusára. Követelni akarják, hogy sok felesleges beszéd helyett tanácskozzanak a munkalehetőségek megteremtéséről.

— Tanulságos előadás. A Magyar Párt ifjusági tagozatának taggyűlésén Fráter Géza Az ifjuság nemi problémájáról tartotta rendkívül érdekes és tanulságos előadást. Az előadást élénk vita követte.

AZ ÜLŐ ÉLETMÓD VESZÉLYEI

A mozgás hiánya, amely bizonyos foglalkozási ágak üzésével jár, a vérben húgysavat halmoz fel. Ez előbb-utóbb *általános rosszulléti állapotot* vagy *helyi bántalmakat*, mint: **reuma, farzsába, köszvény**, von maga után és igen gyakran a végzetessé válható **érelmeszesedésre** vezet.

Dr. Fleury egyetemi tanár a párisi tudományos akadémián tartott előadásai alkalmával rámutatott az *ülő életmód veszélyeire*. Ugyanakkor megmagyarázta azt is, hogy az ülő életmódot élő embereknek, de általában mindenkinek, aki 40 éven felül van, URODONAL-t kell szednie, mert az a *húgysav leghatásosabb megbontója*.

URODONAL

elejét veszi a köszvénynek, húgysavlerakodásnak, epekőnek, reumának és vesebántalmaknak, valamint a már meglévő ilyen betegségeket kigyógyítja.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

— Edward Grey haldoklik. Londoni jelentés szerint a beteg Edward Grey volt angol külügyminiszter állapota súlyosbodott. Grey már senkit nem ismer föl és az orvosok lemondtak életéről.

— Sürgős a Telbisz-utca kövezése. Jelentették, hogy a belügyminiszter jóváhagyta a város közgyűlésének a Telbisz-utca kövezésére vonatkozó határozatát. Hozzájárult a belügyminiszter a munkálatok sürgősségéhez is és felszólította a várost, hogy a keramittal való kövezést rendes árlejtés útján adja ki. A város állandó választmánya tegnap este foglalkozott a miniszteri leirattal és úgy döntött, hogy az árlejtést máris kiírja. A munkálatok sürgősségére való tekintettel a határidőt az ajánlatok beadására nyolc napban állapították meg.

— Kedélyes est a rónáci Haladókörben. Ma, szombaton este kilenc órakor rendezi meg a rónáci Haladókör kedélyes estélyét a Szeles-féle vendéglő nagytermében. A kedélyes est, amely az őszi évad megnyitója, táncsal lesz egybekötve és a belépés díjtalan. A jól sikerült zászlószentelési ünnepély után rövid, de megérdemelt pihenőt tartott ez a kitűnő egyesület, amely most ismét folytatja hivatása gyakorlását, a kultúra ápolását. Az egyesület elnöksége ezután hívja meg a közönséget a mai estre.

— Elfogott szökevények. Tighina mellett a szovjet határőrök átadták a román grancsároknak Tirbu Stefan és Cocenco Athanasz rovottmúltu egyéneket. Az illetők néhány hónap előtt szöktek át Oroszországba, ahol nemrég letartóztatták őket és büntetésük kitöltése után mindkettőt visszaadták a román hatóságoknak. Romániában mindkét egyén ellen körözés folyik és ezért bezárították őket a kisenevi ügyészség fogházába.

— Véres harcok Afsziában. Az ázsiai Kasgar város véres harcok színhelye volt. A tunganézek nemrég lefejezték a kirgizek Tumirkán nevű vezetőjét. Emiatt a kirgizek, akik a gyilkosság idején elmenekültek, bosszút esküdtek. Sikerült nekik szövetségre lépni a turgizekkel és együttesen véres támadást intéztek a tunganézek ellen, akik közül több százat lemészároltak. Azután kirabolták a várost és elvonultak.

— Kezdődik ismét a leszerelési szalveszés. A londoni Times jelentése szerint a Genbe készülő angol bizottság vezetője Simon külügyminiszter veszi át. Az angolok remélik, sikerülni fog a leszerelés tervének többi nemzetekkel olyan megállapodásra jutni, amelyek jelentékenyen előbbre viszik a leszerelés ügyét.

— A Temesvári Magyar Dalárda vezetősége ezúton kéri az összes működő tagokat, hogy a szünet utáni első próbán, szombaton, szeptember 2-án anélkül is inkább feltétlenül jelenjenek meg, mert fontos megbeszélések, mint a káresteri és budapesti hangversenyek, feltétlenül szükségessé teszik. Az elnökség.

— Pénzhamisítók ügye. A temesvári törvényszék néhány nap előtt foglalkozott — miként megirtuk — Dobres Sándor, Codreanu Sándor és Gáborovits Mária bűnperével, akiket pénzhamisítással vádolnak. A törvényszék tárgyalásán azonban nem jelent meg Kós Armin temesvári aranyműves, aki tanúként szerepelt. Tegnap azután hallgatták zárt tárgyaláson Kós Armit is. A védők kérték a bíróságot, hogy bízlyezze szabadlábra a vádlottakat és ez a bíróság el is rendelte. A tárgyalást azután bizonytalan időre elhalasztották. A három vádlott tegnap elhagyta a fogházat.

— Táncreulett a Palaceban. Ez az eredeti ötlet fel fogja villanyozni szombaton, ma este a Palace-kávéház vendégeit, akiknek sok tréfa és móka mellett bőséges nyereménytárgyakba is lesz részük. A mezőkre beosztott pártkettő táncospárai a kihuzott számok szerint részint tréfás, részint értékes nyereményeket kapnak — ingyen. Ehhez egyszerű ötlethez az új Glausius jazz szolgáltatja a zenét. Kétszáz nyereménytárgy. Rendes polgári árak. Tánc és vigság hajnalig.

Iskola- és irattáskákat

legolcsóbban vásárolhat

KLEIN bőrdönsnél

kizárólag csak

Belváros, Szentgyörgy-tér 6. sz.

A birodalmi gyűlés gyújtogatói most kerülnek bíróság elé és öt vádlott felett ítéleznek

Szeptember 21-én kezdi meg a lipcsei birodalmi törvényszék a birodalmi gyűlés palotája gyújtogatóinak bűnperét tárgyalni. A vádlottak ötven vannak és pedig: Van der Lubbe hollandi kommunista, Torgler volt német kommunista képviselő, továbbá Popoff, Dimitroff és Tanoff bolgár diákok. A bíróság száztíz tanút idézett meg. Az iratok harmincöt hatalmas kötetet tesznek ki.

A tárgyalást Lipcsében fogják megnyitni, azonban a vádlottak személyi adatainak felvétele és a vádirat felolvasása után az elnök a tárgyalás folytatását Berlinbe helyezi át.

Berlinben a tárgyalást a birodalmi gyűlés részére átalakított Kroll-operában fogják megtartani. Arra számítanak, hogy a tárgyalás legalább három hetet vesz igénybe.

Ismeretes, hogy a német emigránsok a külföldön olyan híreket igyekeztek elhelyezni, hogy a birodalmi gyűlés felgyújtásában nem a kommunisták a hibásak, hanem a nemzeti szocialisták,

akiknek ezzel a politikai céljuk volt, hogy ilyenformán a kommunista pártot Németországban lehetetlenné tegyék. A mozgalom részére sikerült megnyerniök Branting volt norvég miniszterelnököt, valamint Romain Rolland világhírű francia író.

Werner dr. német birodalmi főügyész szembeszáll ezekkel a híresztelésekkel és nemrég nyílt levelet intézett Romain Rollandhoz, akit arra szólított fel, hogy csak abban az esetben vádolja meg a nemzeti szocialista pártot, ha ezt valóban be is tudja bizonyítani. Romain Rolland a nyílt levélre egy másik nyílt levéllel válaszolt. Ebben elsősorban azzal vádolja meg a nyomozó hatóságokat, hogy

a letartóztatott öt vádlottal úgy a rendőrségen, mint pedig azóta a börtönben igen kegyetlenül bántanak és a beismerő vallomást erőszakkal vették ki belőlük.

A továbbiakban elmondja, hogy angol, amerikai, belga, francia, holland, dán,

spanyol, olasz, svéd és norvég emberbarátokból alakult bizottság is megvizsgálta az ügyet és arra a meggyőződésre jutott, hogy a vádlottak, elsősorban a bolgár diákok és Torgler ártatlanok. Romain Rolland közli azt is, hogy hajlandó megnevezni tanukul német emigránsokat és külföldi kommunistákat, ha számukra a birodalmi kormány salvus conductust ad.

Werner dr. birodalmi főügyész erre újabb nyílt levelet intézett Romain Rollandhoz. Elsősorban tiltakozik az ellen, hogy a vádlottakat erőszakolták volna a beismerő vallomás megtételére. Ugyancsak visszautasítja azt is, mintha a vádlottakkal a rendőrségen, vagy a börtönben rosszul bántak volna.

Nyomatékosan felszólítja Romain Rollandot, hogy frázisok helyett adatokat soroljon fel, amelyekkel bizonyítani akarja a vádlottaknak véleménye szerinti ártatlanságát.

Romain Rolland a birodalmi főügyész második nyílt levelére adós maradt a felelettel.

Móra Ferenc tul van a veszélyen. Képeztük, hogy Móra Ferenc, a ki-magyar író, súlyosan megbetegedett. Móra Ferencet Budapesten megművelték és az író a műtét után kitűnően érzi magát. Régi kedélye és humorszáját és szellemes megjegyzéseivel mulattatja az orvosokat és a betegeket.

A Forum-mozit el akarják adni. A Lajos tanár és Heskia János Forum-mozit tulajdonosai felajánlják a városnak a Forum-mozit megvételére. A város állandó választmányára este tartott ülésében foglalkozott ezzel az ajánlattal és Nicolaei Pál dr. alpolgármester vezetésével bizottságot küldött ki. A bizottság megvizsgálja a Forum-mozit anyagi helyzetét és a város állandó választmányának, amely dönteni fog az ajánlat kérdésében.

Löbl Bözsi külföldi tanulmányútjáról visszaérkezett. Erzsébetváros, Könyv-utca 4 alatt levő ritmikus tornalábjában szeptember 15-én a tanítást is megkezdte. Jelentkezések a Löbl-Bözykereskedésben.

Glausiuss Tibor zenekara a Palace-házban. A Palace-kávéházban ma délután kezdve Glausiuss Tibor kiadó zenekara hangversenyez. A zenekar vezetője a szoros családi kapcsolatok miatt Temesvárhoz, Glausiuss Tibor Temesvári fia és tizenöt év előtt érettségizett az itteni főreáliskolában. Az érettség után elkerült Temesvárról és az egyetem folytatta tanulmányait. Ezeket azonban bűnső hangra félbeszakította és a zenei pályára parancsának engedelmessége a zeneakadémiára iratkozott be. Tanulmányait sikeresen fejezte be, majd elkerült szervezett, amelynek élén sorra meghívta a nagyvárosok közönségét. Tízévesre anyai év után zenekarával elutazott Temesvárra, hogy a zenei pályára új szint, új hangot hozzon. Jövetelét a legjobb hírek előzik meg és ezek alapján nyomsra vehető, hogy a siker tőle és nem más zenekartól itt sem marad el.

Lelkes házi ünnep a belvárosi zárban. A belvárosi zárban bensőséges házi ünnepség keretében ünnepelték meg Kolb Karola zongorapedagógus ötven év jubileumát. Kolb Karola ötven évvel ezelőtt került szülővárosából, Műnemből Temesvárra és azóta komoly elismeréssel, sohasem lankadó munkával végzi zenei munkásságát. A zongorapedagógusnak a zárda falain belül töltött ötven éves munkájának elismerésére a zárda apácai Mária Karina nőknővel az élen, meleg ünneplésben ünnepelték világi társukat. A jubileumi ünnepet reggelén hálaadó istentisztelet volt a belvárosi plébániatemplomban, amelyet Újváry Lőrinc hittanár tartott. A szent misén nagy számban jelentek meg Kolb Karola egykori növendékei, barátai, akiket ő tanított meg a zenei pályára felismerésére.

Egyenruhászövetek

liások, tűzoltók és más testületek részére a legolcsóbban kaphatók **RABONG & SCHNEIDER-nél** Temesvár, Belváros, Szent György-tér

*** Gombás István „Arany szarvas” étrem és sörözőjének ételkülönlegességei.** Szombat: Malac pörkölt tarhóval, francia szelet, pácolt marhával, burgonyapürével és mágyarakas. Vasárnap: Kolozsvári töltött káposzta, hizott szárnyas sülték és vegyes saláta.

— Harc a diktatúrák ellen. Londoni jelentés szerint az angol szakszervezetek szövetsége felhívást intéz a munkáspárthoz, amelyet felszólít, hogy harcoljon minden diktatúra ellen. A felszólítás vázolja azt a helyzetet, amely a diktatúra következtében Németországban, Olaszországban, Jugoszláviában és Szovjetországra állott elő.

— Elütötte az autót. A józsefvárosi temető előtt tegnap délután Stoia József ötven éves sági illetőségű munkás az úttesten haladt keresztül és nem vette észre a közeledő autót. A gépkocsi Stoia Józsefet elütötte, majd tovább robbogott. Stoia bokatorést és belső sérülést szenvedett. A mentők első segélyben részesítették.

— A temetők a városi kertészet gondozásában. Demetrovici Mihály városi kertészeti igazgató érdekes tervet terjesztett a főpolgármesteri hivatal elé. Azt a javaslatot tette, hogy a temetők kezelését bízzák a városi kertészetre. A kertészet gondoskodik arról, hogy a temetők állandó virágdíszben legyenek. A temetőket a kertészet valóságos parkokká akarja átalakítani. A sírokra vonatkozólag a városi kertészet rendes katasztert kíván felkeltetni, mint azt a nagyvárosok temetőiben már régen bevezették. A tervet egyelőre tanulmányozzák és azt a közeljövőben a város állandó választmánya elé terjesztik.

— Magyar Kisebbség. Most jelent meg a Kabffy Elemér dr. Magyar Kisebbség című nemzetvédelmi folyóiratának ez évi tizenhetedik száma, A Magyar Kisebbség, amely immár tizenkét esztendő óta havonta kétszer jelenik meg, erős és bátor harcosa a kisebbségi érdekeknek.

— Fiatal leányka borzalmas halála. Tighinában három nap előtt nyomtalanul eltűnt Toader Nedejdea tizenegy esztendőes iskolásleány, Toader Konstantin kereskedő gyermeke. Tegnap megtalálták a Dnyeszter partján a kisleány holttestét borzalmasan megcsontva. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kisleány ellen több egyén állati merényletet követett el, majd a gyermeket beledobták a folyóba. A tizenegy éves leányka belefulladt a Dnyeszterbe, amelynek hajjai tegnap kivették a holttestet.

— Lengyelország belső kölesönt bocsát ki. Varsói jelentés szerint a lengyel kormány legközelebb már kibocsát egy százhusz millió zlotys belső kölesönt. A belső kölesönt a még érvényben levő felhatalmazási törvény alapján rendelti uton mondják ki. Hivatalos helyen ezt a hírt megerősítik azzal, hogy a pénzügyminiszteriumban most dolgozzák ki a kölesönt módjait.

Czelnai Eszter

1. hó 4-én újabb tanfolyamot nyit, amely a **különleges és takarékos betűzést** tanítja. Tandíj 180 lei. **Cukrázat és hideg büffé** tanfolyam is nyílik, melynek tandíja 350 lei. — Jelentkezni kizárólag d. e. 9-től fél 1 óráig lehet a Szociális nővéreknél a józsefvárosi templom-udvarban (Bonnáz-utca).

*** Igiena fürdő és uszoda** egész nap nyitva a közönség számára.

— Katonák tragédiája utazás közben. A clia vasuti állomáson, amely a Bukarest—Kisenevi vonalon fekszik, több katona igyekezett felszállani a vonatra. A tolongásban az egyik katona a szuronyával társa mellébe szúrta. A megszurtt katona azonnal meghalt. Mint ahogy nem lehetett a Szociális kiletét megállapítani, elhatározták, hogy a vonaton kihallgatják az összes katonákat. A legközelebbi állomás az egyik katona leszállt a vonatról és a meginduló vonat mozdonya elé vetette magát, ahol halálát lelta. Biztosra veszik, hogy az öngyilkos katona szurta agyon társát.

— A férfiarándoklat egyesület szent miséjét szeptember 3-án fél tizenegy órakor mutatják be az Irgalmasok templomában. Mise után az egyesület tagjai havi gyűlést tartják a refektoriumban.

*** Magdu Miklós** törvényszéki vizsgázott hites fordító és vizsgázott gyorsírás tanár, Temesvár város és a bukaresti prefektúra volt első fordítója, újból megnyitotta belvárosi Szentgyörgy-tér 2. számú házában fordító irodáját és olcsón vállalja kérvények, kereskedelmi és magánlevelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását és leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven.

*** Dr. Kovács Ödön** nőorvos nyári szabadságáról hazaérkezett és újból rendel. Temesvár II., Andrassy-ut 5. Rendel. d. e. 9—10-ig, d. u. 3—5-ig. Telefon 7-10.

— Árvizek jelentkeznek ismét. A Dobrudzsában az utóbbi napokban óriási viharok és felhőszakadások voltak. Igen sok helyen árvizek jelentkeztek. Mamaia, Eforia, Carmen Sylva és Tekirghiol fürdőhelyek víz alá kerültek. Eforia és Tekirghiol között a víz elmosta a vasúti töltést. A közlekedés csak állással lehetséges. A hideg időjárás miatt a tengerparti fürdőkből csoportosan menekülnek az emberek.

— Vallásos asszony ritka jubileuma. Somogyi Franciska, Somogyi Ferenc dettai építőmester felesége, aki buzgón látogatja a máriaradnai kegyhelyet, most szerény jubileumot ül. Most történik negyvenedszer, hogy Somogyi Franciska a dettai zárándoklatot Máriaradnára vezeti. A jámbor és népszerű dettai asszonyt ez alkalommal számosan üdvözölték.

— Szegény iskolásgyermekek tankönyvei. A Magyar Párt gyárvárosi tagozata minden tanév elején iskolakönyvekkel és írószerekkel látja el a szegénysorsú magyar tanköteles gyermekeket. A tagozat erre a célra ma este félkilenc órakor a Buzási-uti Neuberger Arnold-féle vendéglőben disznótoros és túrócsuszás vacsorát rendez. Egy teríték ára huszonöt lei.

MAV. gyártmányú „Nova” kombinált vetőmagtisztító gép

(Schule rendszerű) stabil és kerékre szerelve, rendkívül olcsó arakban raktárunkról azonnal szállíthatók. Vezérképviselet:

„Industria-Economia” Kereskedelmi és Ipari R.-T., Timișoara, Str. Brătianu 3

— Motorbiciklista tragikus halála. Konstantin tegnap borzalmas szerencsétlenség történt. Popescu Jonel fiatal kereskedő motorbiciklijén a vasúti vágányon hajtott keresztül, amikor egy személyvonat közeledett az állomás felé. A mozdony elütötte a kerékpárt és azt darabokra törte. Popescu a helyszínén szörnyethalt.

FIGYESSEN ELŐ

A DÉLI HÍRLAPRA

Sport

Elmaradnak a szeptember 3-va, vasárnapra kitűzött összes második és harmadik osztályú bajnoki mérkőzések

Románia első helyen álló sportcentrumában sportháboru tört ki, amelyek kárát újra az egyesületek érzik. A futballkerület körülbelül három hete, hogy kisorsolta a második és harmadik osztályú bajnoki mérkőzéseket, ezt a megállapított programot azonban a közbejött akadályok miatt nem lehet lebonyolítani.

A temesvári egyesületek már sokszor tapasztalták, hogyha a szövetség kebelén belül viszálykodás tör ki, akkor ezért ők bünhődnek. Így van ez most is. A legszebb vasárnap délutánok maradtak kihasználatlanul és majd újabb gondot fog okozni az illetékeseknek, de elsősorban az egyesületeknek is, hogy programjukat a megrövidített időben miképpen bonyolítsák le. Elkezdődnek a nemzeti ligamérkőzések, a román kupa-mérkőzések és akkor már sokkal nehezebb lesz összeegyeztetni a programot. Az egyesületek rendelkezésére áll több vasárnap, amikor zavartalanul bonyolíthatják volna le bajnoki mérkőzéseiket. Sajnos azonban nem a szövetség van az egyesületekért, hanem fordítva.

Mint már közöltük, a nyugati liga a helyzet szanalására kiküldötte főtáskárát Arsenovici Zoltánt, az ifjúsági szakosztály egyik tagját, Dormuth Antalt és Stóhr Istvánt. Nézetük szerint nem volt szükség bizottság kiküldésére, mert a nyugati liga saját hatáskörében is el tudta volna intézni az ügyet, másrészt a nyugati liga szabályellenes határozata idézte elő a mai helyzetet és kíváncsiak vagyunk, hogy kik vállalják majd ezért a felelősséget.

Mint már közöltük, a nyugati liga a helyzet szanalására kiküldötte főtáskárát Arsenovici Zoltánt, az ifjúsági szakosztály egyik tagját, Dormuth Antalt és Stóhr Istvánt. Nézetük szerint nem volt szükség bizottság kiküldésére, mert a nyugati liga saját hatáskörében is el tudta volna intézni az ügyet, másrészt a nyugati liga szabályellenes határozata idézte elő a mai helyzetet és kíváncsiak vagyunk, hogy kik vállalják majd ezért a felelősséget.

A nemzeti ligabajnokság programja

A bukaresti szövetség kisorsolta a nemzeti bajnokság őszi fordulójának programját, mely a következő: Szeptember 3: Unirea-Tricolor—Soimii, Bukarestben, szeptember 10. Venus—Crisana Bukarestben, Soimii—Ripensia Szebenben, Glória-CFR—Unirea-Tricolor Aradon, szeptember 17-én: CFR—AMTE Bukarestben, Ripensia—Juventus Temesvárott, október 1-én: Universitatea—Crisana Kolozsvárott, Venus—Kinizsi Bukarestben, AMTE—Tricolor (Ploesti) Aradon, Brasovia—CFR Brassóban, NAC—Romania Nagyváradon, Unirea-Tricolor—Ripensia Bukarestben, Muresul—Glória CFR Marosvásárhelyen, Soimii—Juventus Szebenben, október 8-án: Venus—Universitatea Bukarestben, Crisana—Kinizsi Nagyváradon, Tricolor—Brasovia Ploestiben, Romania—Unirea-Tricolor Kolozsvárott, Ripensia—NAC Temesvárott, Glória-CFR—Juventus Aradon, Muresul—Soimii Marosvásárhelyen, október 15-én: Universitatea—Kinizsi Kolozsvárott, AMTE—Brasovia Aradon, Tricolor (Ploesti)—CFR Ploestiben, Ripensia—Romania Temesvárott, Glória CFR—Soimii Szebenben, NAC—Unirea-Tricolor Nagyváradon, Juventus—Muresul Bukarestben, október 22-én: AMTE—Universitatea Aradon, Crisana—Tricolor (Ploesti) Nagyváradon, Venus—CFR Bukarestben, Kinizsi—Brasovia Temesvárott, Romania—Glória CFR Kolozsvárott, Muresul—NAC Marosvásárhelyen, október 29-én: Universitatea—Tricolor (Ploesti) Kolozsvárott, Crisana—AMTE Nagyváradon, Brasovia—Venus Brassóban, Kinizsi—CFR Temes-

várott, Romania—Muresul Kolozsvárott, Gloria-CFR—NAC Aradon, Unirea-Tricolor—Juventus Bukarestben, november 5-én: Universitatea—CFR Kolozsvárott, Brasovia—Crisana Brassóban, AMTE—Venus Aradon, Tricolor Kinizsi Ploestiben, Juventus—Romania Bukarestben, NAC—Soimii Nagyváradon, Ripensia—Muresul Temesvárott, november 12-én: Universitatea—Brasovia Kolozsvárott, CFR—Crisana Nagyváradon, Tricolor—Venus Ploestiben, Kinizsi—AMTE Temesvárott, Soimii—Romania Szebenben, Juventus—NAC Bukarestben, Muresul—Unirea-Tricolor Marosvásárhelyen, Glória CFR—Ripensia Aradon.

Külföldi turán

A Belgiumban turázó nagyváradai NAC, amely legutóbb gyenge eredményeket ért el, most a Berchem sportklub együttese ellen 2:2 döntetlent ért el. A nagyváradiai ellenfele a belga bajnokságban küzd. Az újabb gyenge eredmény annak tudható be, hogy a sérült Czinczér helyett ismét kölcsön kapus védte a nagyváradiai hálóját.

Az elkésett nevezés

A torinói diákolimpiász vezetőségétől távirat érkezett, amely közölte, hogy Románia diákfutballcsapata nem vehet részt az olimpiáson, mert nevezése későn érkezett meg. A romániai diákcapatot ez a hír Temesvárott érte és a távirat alapján nem is folytatták utjukat. Ezt az alkalmat azonban felhasználta a temesvári Ilsa, amely vasárnapra lekötötte a diákválogatottat. Az Ilsa-pályán így vasárnap felhat órai kezdettel mérkőzés lesz az Ilsa és a válogatott diákfutballisták között. A mérkőzés előtt a Fratelia csapata játszik az Ilsa tartalékgyűjtésével.

Iparvállalatok és nagykereskedők figyelmébe!

Erdély központi városában lakó saját bérlettel utazó kereskedelmi ügynök, kinek Erdély és az okirályság csaknem minden számottevő városában alügynökei vannak, akik kereskedőket, iparosokat és magánfeleket látogatnak, elfogadják szállítóképes vállalatok képviselőt, esetleg bizományi larakatot. Elsőrendű referenciák. Erdemleges ajánlatok az ország bármely részéről alanti címre küldendők:

Korek

Timișoara III., Str. Coroane de Oțel 18.

Fagyilkosság. Valóban gyilkosság-nak lehet nevezni azt, hogy az erzsébetvárosi Telekház-téren egy csomó szép és árnyékos fát kivágtak. Ertsük meg: egészséges fákat vágtak ki, amelyek árnyékot adtak és amelyek tisztították a levegőt. Azért vágták ki szégyényeket, mert a teret aszfaltozzák. Hát nem lehetett volna a fák körül egy kis kerek nyílást hagyni az aszfaltban, mint azt másutt is megteszik? A piacnak eddig sem voltak útjában a fák. Miért kellett ezeket a fákat meggyilkolni? Miért? Másutt igyekeznek fákat ültetni, nálunk kivágják azokat.

— **Resica-munkás tragikus halála.** Munteanu Miklós harminckilenc éves munkást, aki a Resica-művek téglagyárában dolgozott, munka közben egy lendítőkerék elkapta. A munkás ruhája beakadt a kerékbe, amely hatalmas erővel a magasba repítette a szerencsétlen embert, aki lezuhanva koponyaalapi törést szenvedett és meghalt. Halálát neje és három kiskoru gyermeke gyászolják.

Cooperativa Constructia si Mobila Moderna
ezelőtt

ECKER JÓZSEF
butorgyár

butorai elegánsak,
páratlanul jók és
feltűnően olcsók.

Timișoara IV., Bulev. Berthelot 17.
Telefon: 5-75

— **Lindbergh** — a barátságatlan. Lindbergh ezredes amerikai óceánrepülő, aki a feleségével tegnapelőtt érkezett meg repülőgépen a dán fővárosba, a legnagyobb visszavonultságban él. Tegnap felkereste Lindberghet Mesiter, a norvég kormány megbízottja és arra kérte, hogy a létesítendő Amerika-európai vonal számára Norvégiában is rendszereztsen állomást. Lindbergh kijelentette, hogy ez technikailag lehetetlen és közölte azt is, hogy a norvég kormány meghívását sem fogadhatja el most. Még nem lehet tudni, hogy Lindbergh mikor hagyja el Koppenhágát.

* **Budapestre** érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Fark Nagyszállóban megtalálja kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

Főzőkurzus

új szerű táplálkozásra Dr. Bücher-Benner Zürich tanai szerint

Beiratkozni lehet a

„VEGETARIA”-ban

Temesvár IV., Bonnáz-utca 21.

— Az éhező szovjet. Kisenevi jelentés szerint Ocnaia község határában a Dnyeszteren keresztül egy hét tagú család jött át román területre. A család feje, Junovici János földműves elmondotta, hogy azért szöktek meg Szovjetországból, mert már nem bírták elviselni az ottani borzalmas éhséget.

— **Megszámazzák a bérkocsikat.** A temesvári rendőrség forgalmi osztálya a nem motoros járműveket sorszámmal akarja ellátni. Ezért felhívja a bérkocsikozókat, hogy szeptember 11-től kezdődően saját érdekükben jelentkezzenek a rendőrség forgalmi osztályánál. A jelentkezésnél magukkal kell hozni a temesvári pénzügyigazgatóság 200 leies nyugtáját, amelyet az új hajtási engedélyért fizettek le. Az új hajtási engedély kiállítására el kell hozni a régi hajtási engedélyt, iparengedélyt és a lőjártat is. A tulajdonosok katonai könyvecskéjüket és erkölcsi bizonyítványukat, valamint 12 és 2 lei bélyeget tartoznak ezenkívül elhozni. A rönölet ellen vétőket megbüntetik.

— **Temesi jegyző halála.** Motoc Vasul, petrományi jegyző, ötvenedik életévében meghalt. Motoscaiban bányai községben működött már románban tavaly óta jegyző és denütt megbecsülést szerzett magának. Halálát neje és gyermekei gyászolják.

Francia nyelv- és irodalmi tanfolyam

Polgár Lilly genfi tanulmányutjára hazatérve szeptember 1-től kezdődően ismét vállalja gyermekek felnevelését. Kurzusok, praórák megbeszélés szerint. Buda Carol 46. Telefon 12-34

Színház

Csermák Lajos fellépése a Józsefvárosi színházban. A temesvári magyar színházszombaton este a józsefvárosi Forgaszínház tereben mutatkozik be a józsefvárosi közönségnek. Ma este félkilenc órai kezdettel a Zsákmacska című kiünő operát előadásra Csermák Lajos, az új mert tehetségű tenorista felléptéve. Zsákmacska operet nagyon olcsó, 3 és 10 leies helyárakkal kerül előadásra, hogy mindenkinek alkalma legyen a művészetet megtekinteni.

Mozi

A Capitol-mozi biztosítása. A városi mozi tegnap délelőtt folyt le a Capitol-mozi biztosítására vonatkozó árlejtés. A Capitol-mozi téli helyiségének, vetítógépének és rendezésének biztosítására a kartell Dacia Romana, Franco Romana, Stepan Romana, National és Adriatica biztosítótársaságok 8,311.000 lei összegben a biztosítására évi 21.000 leies díjzabással ajánlatot tett. Ezenkívül a kartell tagjai közül Transylvania biztosító 23.000 leies ajánlatot tett. A Capitol-mozi nyári helyiségének gépeit a város 1,158.340 leies ajánlatot tett. A Capitol-mozi nyári helyiségének gépeit a város 1,158.340 leies ajánlatot tett, a Transylvania pedig 4067 leies hajlandó a biztosítást megcsinálni. Az ajánlatokat külön meg kell vizsgálni a város állandó választmányának azután hozza meg a döntést.

Buvárhajók előre! Rendkívüli siker követte mutatta be a Forum-mozgó a Buvárhajók előre című szenzációs hadi filmet. A német tengeralattjáró hajók bámulatos küzdelmei tárulnak fel ebben a filmben a miunk előtt, a tengeralatti élet minősései és érdekességei. A felvétel, amely csak óriási nehézségek közepette történt meg, a legteljesebben sikerült és hatalmas közönség, amely zsufozásig megtöltötte a nézőteret, feszült figyelemmel követte a páratlan hadifilm minden izgalmas mozzanatát. A játszós színészek is elsőrendűek voltak és a cselekmény a férfias bátorság, nagyszerű katonai együttérzés és elszántság legkimagaslóbb példái nyújtotta. A buvárhajófilm egyedülálló tíűnő Pathé-zsurnált is vetítettek, melynek a legutóbbi idők legérdekesebb események lehetünk tanui.

Mozik műsora:

Szombat, szeptember 2.

Apollo-mozi: Tied a dalom.

Forum-mozi: Buvárhajók előre.

Capitol-mozi: A megzavart nászut.

Tivoli-mozi: Pünkösdi királyság.

Értesítés!

A legközelebbi

lovrini országos vásár

áru- és tenészállatvásárral egybekötve

1933. szeptember 10-én lesz.

Különböző állatok felhajtása — kivétel nélkül — szabad.

Községi előljáróság.

Közgazdaság

transzfermoratórium a külföldi hitelezőktől nem vonja meg az esedékes részleteket

elmegeanu pénzügyi alminiszterében utazik Titulescu külminiszterhez, akit informál a külföldi hitelezőktől tervezett tanácskozási okairól. A kormány az a néka, hogy Titulescu járjon közbe a tárgyalások megkezdése érdekében. Chelmegeanu Gasteinból Párisba utazik, ahová Stanesco, a monetáris igazgatója és Ené Ernő is közzel a céllal, hogy a román bizottság helyén legyen, ha a tárgyalások mégis megkezdődnek. A lapok azt bírják, hogy is fordul a helyzet, akár esznek a tárgyalások a külföldi hitelezőkkel, akár pedig nem, Románia a transzfermoratóriumot feltétlenül fenntartja és azon nem változtathat. A kormány 1934 március 31-ig 1550 millió

leit kellett volna külföldre fizetnie, ebből azonban 1350 milliót a transzfermoratórium révén a költségvetés kiegyensúlyozása érdekében visszatart. Mihelyt azonban a költségvetés kiegyensúlyozódott, Románia eleget tesz kötelezettségeinek. Madgearu pénzügyminiszter különben kijelentette, hogy érthetetlen a külföldi hitelezőknek a transzfermoratóriummal szemben elfoglalt álláspontja. A külföldi hitelezőktől ugyanis a transzfermoratórium nem vonja meg a részleteket. A szeptember elsejei esedékeseket a külföldi hitelezők már jóval előbb kapták meg. A legközelebbi esedékesség október elsején lesz és ha a külföldi hitelezők hajlandók lesznek tárgyalni, úgy sikeres megállapodás esetén október elsején is kapnak pénzt.

román fürdőforgalom fellendítése érdekében a magyar utasok részére a vizumdíjat eltörölték

román kormány megegyezést létesített a magyar Nemzeti Bankkal és a buszjártási Hazai Bankkal, amelyek kötelezték magukat, hogy a román fürdőforgalom fellendítése érdekében minden magyar utasnak személyenként tízezer lejtől kevesebb bocsátanak rendelkezésükre a Budapesti Hazai Bank megállapodott a román kormány, amely szerint a magyar ipar a szubszidiáris keretében olyan cikkeket exportálhat Romániába, amelyek eddig tilalomban álltak. Az export céljára a román kormány ötmillió leies kelet engedélyezett. A budapesti Hazai Bank megállapodása csak szeptember

végéig érvényes, de a román kormányban meg van a hajlandóság, hogy a fürdőclearing keretében a magyar exportnak újabb lehetőségeket biztosítson. Az idegenforgalom érdekében a román kormány egyéb irányban is nagy kedvezményeket tett, amennyiben a magyar utasok részére a vizumdíjat eltörölte és csak mintegy ötven lejt értékű bélyegilletéket szed. A román kormány az importálható magyar árut a következőképpen állapította meg: lakkbőr, gépszij, szörme, pneumatik cipő, acél- és vascsővek, mezőgazdasági gépek és villamosgépek, rádiókészülékek, vegyszert és gyógyszerészeti cikkek és porcellánok.

A román állatkivitel fejlesztése. A földművelésügyi miniszterium tárgyalásokat folytat az olasz és osztrák kormánnyal a román állatkivitelnek a két országba szülő jelentékeny emeléséről. Mindkét ország kormánya részéről hajlandóság mutatkozik arra, hogy Romániától az eddiginél sokkal nagyobb állatmennyiséget vesznek át.

Erdélyi népművészeti kiállítás Temesvárott. Koppány Rezső, a Bánsági Magyar Gazdasági Egyesület agilis főtitkára, az elmúlt héten Erdélyben tartózkodott, ahol tárgyalásokat folytatott egy, a Bánságban megrendezendő erdélyi népművészeti kiállítás érdekében. Koppánynak sikerült a kalotaszegi és székely háziipar, valamint a hátszegi és fogarasvidéki román kézműipar vezetőivel megállapodni és így az októberben Temesvárott rendezendő áru-mintavásáron már kiállításra kerülnek az erdélyi népművészet legremekesebb példányai.

Nehézség a bonokkal való kifizetés körül. Az állam hitelezőivel tudvalevőleg közölték, hogy az 1931—32. évről szóló hátralékos követeléseiket a törlesztési pénztár a temesvári pénzügyigazgatóság útján bonokban kifizeti. Egyben felszólították a hitelezőket, hogy nyújtsanak be kérvényt a törlesztési pénztárhoz. A kérvényben, amely a pénzügyigazgatóság által kiadott formulára irandó, fel kell tüntetni, milyen követelésről van szó és milyen évben történt a szállítás. A felszólítás alapján több temesvári kereskedő és iparos megjelent a pénzügyigazgatóságon, ahol azonban nem kaptak meg a kérvénymintát. A bonnal való kifizetés egyelőre még nehézséggel jár.

Gazdák válsága Lengyelországban. Lengyelországban a rozs ára rohamosan eszik és ma egy métermázsza jöminőségű rozs ára 13.50 zloty. A rozs árának zuhanása maga után vonja a többi mezőgazdasági termények árának esését is és a kormány hamarosan sürgős kölcsönökkel lesz kénytelen segíteni a mezőgazdákat.

Magyar tojáskivitel Németországba. A magyar és német kormányok között létrejött megegyezés alapján Magyarország ebben az esztendőben még 4327 métermázsza tojást exportálhat Németországba. A tojások sulya darabonként ötvenhárom grammnál kisebb nem lehet.

Meghosszabbított kereskedelmi szerződés. A román-olasz kereskedelmi szerződést november 30-ig meghosszabbították.

Üzlettelen a gabonapiac. A temesvári gabonatörszde teljesen üzlettelen. Minimális export jelentkezik tengeriben és olajmagvakban Ausztria felé. A termelők még a biztató hangu kormánykommunikációkra sem adják el búzájukat, mert nagyobb áremelkedésre számítanak. Az árak tegnap változatlanul a következők voltak. Buza (hivatalos) 75 kg-os 310—350 lei, 78 kg-os 330—360 lei, tengeri 160 lei, zab 160, árpa 140 lei, rozs 240 lei, repce 650 lei, káposzta 650 lei, tökmag 580 lei, lisztek: 30/70-es kismalmi liszt zsákkal 550, nullás liszt zsákkal 620 lei, négyes kenyérliszt zsákkal 520 lei, lábliszt zsák nélkül 120 lei, korpazsák nélkül 80 lei száz kilónként a bánsági feladóállomásra.

ELSŐRENDŰ - SZÁRAZ
PARKETTA
VERSENYKÉPES OLCÓ ÁRON
BELA KRAUSER FII TEMESVÁR IV.
TELEFON: 18-46

Vagyonbuktó nagybank. Az Iken, Bloss und Klingenberg brémai bankház beszüntette fizetéseit. A vagyonbuktó nagybank egyik legrégebb és legtehetősebb magánbankház volt.

Verseny a skót és német zab között. Az angol lapok erőlyesen követelik, hogy a kormány emelje fel a zab behozatali vámját husz százalékról ötven százalékra. A lapok szerint a skóciai zab nem képes versenyezni a német zabbal, amelyet a német állam kedvezményeivel olcsóbbá tesz.

Románia ideai gabonatermése. A romániai zabtermes idén nem haladja meg a 310.000 vagon, mivel Munténia egyes vidékein igen gyenge a termés. Az árpatermes 190.000 vagon, a zabból 94.000 vagon, rozsából pedig 40.000 vagon termett. Az előző évben 64.300 vagon zab, 146.700 vagon árpa és 34.800 vagon rozs volt a termés. 1927. és 1931. évek között az árpatermes átlagban 186.000 vagon volt, a zab 100.700 vagon, a rozs pedig 33.800 vagon volt.

Útlevel nélkül Budapestre 995.— leiert B é c s b e 2195.— leiert

indulás szept. 7-én

Jelentkezés Déli Hírlapnál

Visszaérkezés szept. 13-án

Bibajos
Rasputin

ÍRTA:
VERESS SÁNDOR

(Utánnomás tilos.)

6. folytatás.

alóban ugyis volt. Mire Rasputin a nyakával kilépett, olyan kép fogadta, mint a csak népnépélyt tartottak volna. A betű formában rakták össze az utalokat, úgy ült mindenki a maga afiaismerőse mellett, külön-külön az egyes csoportok idegenek és mégis mindnyian így együtt egyek, testvérek a gyomános nagy orosz vendégcsereben. Minden tartományból, minden orosz vidékről volt itt valaki, nagy érdeklődés támadt, mikor az U betű hasábjára, tisztelői felugráltak és a legjobb helyre ültették Rasputint.

Egy csodatevő ember, egy starec, szállt szájról-szajra a hír. Nagyon szűzről jött. Szibériából, a tobolszki tartományból, Pokrovskoie az ő születéshelye. A ház összes női népe önként

vett részt a felszolgálásban. Sürgölődtek, tevékenykedtek, versengtek egymással a kedveskedésben. Büszkévé tette őket a gondolat, hogy most ennek a háznak vendége egész Oroszország, ahogy minden hegyek, minden földek és minden vizek tájairól elküldte az ő követőit. Folyt bőven az ital és étel és még bővebben a szó, ahogy itt összetalálkozt minden viseletével, minden szokásával, minden hírrel, gondolatával — és valljuk be minden panaszával is miniatűr Oroszország.

Hisz akad néha ünnep is, vidám, örömteljes nap is, mint ez a mai, de azért a hétköznapiak mégis telve vannak nyomorúsággal, szenvedéssel. Minden tartományban, minden városban, minden faluban nyakán ülnek a hatalmasok a népek, a kormányzótól egész a legutolsó csöppke irnokig mindenki nyomja őket, vérüket veszi. És ezt a sok bajt, ezt a sok mondhatatlan szenvedést az atyuska, a minden oroszok cárja, nem látja meg már soha abból a magas palotából, ahol úgy él, mint a tibeti láma?

Ilyen az orosz lélek. A legnagyobb vidámság mögött is ott settenkedik az örök bánat. De aztán egy villanás... és a szomorúságból ismét kilángol a duhaj öröm. Már szól a balalajka, csettennek az ujjak, gyermeki öröm ragyog az imént

még elborult szemekben, hangos a beszéd, ének is csendül, — Oroszország ismét vidám és remél.

Majd csak lesz valahogy. De jó is az a nicevő. Elheveredni a fétlen álmodozás szőnyegén. És várni. Hisz úgy még sose volt, hogy valahogy ne lett volna. Majd csak jön valaki egyszer, aki segít. Aki leveszi a terheket és meghozza a szabadságot. Valami igaz csodatevő hatalmu ember. Egy olyan, aki a nép barátja.

Talán már nincs is messze a nap. Hisz most is ott ül köztük egy starec. Egy igazi starec, aki holnap talán már úgy ül szemben a cárral a cári palotában, mint most itt velük szemben az asztalnál. Hiszen már most is nagyhercegnők hívogatják vendégségbe, selyempaplanos lesz az ágya, aranypohárban a bora — és ő mégsem gögös. Itt ül velük, mint egy jó koma, nem is szól, nem is mondja, nem is hirdeti az ő nagy dicsőségét. Ilyen egyszerű jóságos ember csak az ő emberük lehet. Nem kell félni, ez majd aztán megmondja az igazat akár az atyuska szemébe is.

A lepénysütő megsugta ugyanis szomszédainak, az ő vendégeinek, a koronás levelet, a nagy tisztességet, azok meg természetesen tovább adták nagy bámulatukban. Lassan-lassan így Rasputin

lett az érdeklődés középpontja, de természetesen ezek a nagy lelki szeméremmel bíró egyszerű emberek nem zaklatták kíváncsi kérdésekkel és közvetlen panaszt sem intéztek hozzá, — csak csendes csodálattal a rendkívüli embert.

Rasputinnak közben igen jó kedve kekkedett. Már alaposan felöntött a garatra. De ő neki a bor sem ártott. Egyesenesen hihetetlen mennyiségeket tudott meginni anélkül, hogy komolyabban megérezte volna. A lepénysütő tudta, hogy ilyenkor kedvében maradt lehetne fogatni vele, semmilyen kérést sem tudna megtagadni, — különösen, ha szép asszonyok kívánják. Sugdosódnai kezdett tehát a bekecskésítő gyönyörű, nevetésemű két leányával, — mire azok felkeltek és Grigorhoz siettek.

— Kérünk, édes Grigori, táncolj nekünk, — kérelték kedvesen.

(Folyt. köv.)

Iskolatáskák
rendkívüli választékban legolcsóbban
bőráruüzem
FEUER I., Mercy-u. 8

Rádió

Szombat, szeptember 2. Bukarest. 1: Könnyű zene. 6: Román zene. 7.15: Zenekari hangverseny. 8.30: Gramofonzene. 9: Énekari hangverseny. 10: Zenekari hangverseny. Budapest. 7.45: Torna. 11: Felolvasás. 12: Helyszíni közvetítés az őszi lakberendezési vásár és rádiókiállítás ünnepélyes megnyitására. 1.5: Zenekari hangverseny. 2.30: Hangverseny. 6: Demeter Géza előadása. 6.30: Szalonzenekari hangverseny. 7.50: Falu Tamás elbeszélése. 8.20: Mit üzen a rádió. 9: Zenés takarodó Szegedről. 10: Pilinszky Zsigmond magyar nótákat énekel Pertis Jenő cigányzenekari kísérettel. 11.30: Gramofonzene. Bécs. 1: Szimfonikus hangverseny. 5.25: Helyszíni közvetítés a gasteini repülőtérrel. 6.10: Zenekari hangverseny. 8: Zongorahangverseny. 9.10: Vigjáték. 10.50: Táncczene. Belgrád. 12: Gramofonzene. 1.5: Zenekari hangverseny. 5: Gramofonzene. 6: Táncczene. 8: Cigányzene. 9: Szórakoztató zene. 11.45: Gramofonzene. Berlin. 9.5: Tarka-

est 2 óráig. Breslau. 5.15: Zenekari hangverseny. 7.30: Dalok. 11.30: Könnyű zene. Heilsberg. 6.45: Hangverseny. 10.30: Népdalok. 11: Táncczene. Königswusterhausen. 6.20: Hangverseny. 8: Vidám-est. 12: Táncczene. Langenberg. 6: Táncczene. 7: Könnyű zene. Lipcse. 5.30: Könnyű zene. 7.20: Dalok. 9: Szórakoztató zene. Milánó. 6.40: Gramofonzene. 8.40: Gramofonzene. München. 9.20: Zenekari hangverseny. 12: Könnyű zene. Prága. 6.45: Gramofonzene. 9: Tarka-est. Róma. 6.15: Könnyű zene. 9.15: Gramofonzene. Strassburg. 8.45: Gramofonzene. 9.30: Zenekari hangverseny. 11.30: Táncczene. Stockholm. 5.20: Könnyű zene. 7.15: Gramofonzene. 10.10: Táncczene. Varsó. 5: Gramofonzene. 6.15: Hangverseny. 9: Török zeneest. 10.30: Hangverseny. 11.15: Könnyű zene. 12: Táncczene. Zágráb. 6: Hangverseny. 9.30: Zenekari hangverseny. 11.40: Zenekari hangverseny.

Vasárnap, szeptember 3. Bukarest. 11: Vendéglői zene. 12: Román zene. 1: Szimfonikus hangverseny. 2: Román zene. 6: Zenekari hangverseny. 7.15: Zenekari hangverseny. 8.20: Táncczene. 8.40: Zenekari

hangverseny. 9: Saxofonhangverseny. 9.20: Schrammelzene. 10.5: Román zene. Budapest. 11: Katolikus istentisztelet. 12.15: Evangélikus istentisztelet, majd zenekari hangverseny. 3: Gramofonzene. 4: Csemegezőlő telepítése és kihasználása. Sámy István előadása. 4.45: Veres Lajos cigányzenekari hangversenye. 5.45: Turgenyev. Bonkáló Sándor dr. előadása. 6.15: Énekari hangverseny. 7: Karinthy Frigyes felolvasása. 7.30: Szalonzenekari hangverseny. 8.15: A naplopó című operett előadása a stúdióból. 11: Stefániai Imre zongorahangversenye. 11.50: Bura Károly cigányzenekari hangversenye. 11.15: Bura Károly cigányzenekari hangversenye a bécsi rádióállomás számára. Bécs. 1.5: Szimfonikus hangverseny. 5.50: Az Austria—Ambroziana közép-európai kupamérkőzés helyszíni közvetítése Milánóból. 6.50: Zenekari hangverseny. 9.15: Tarka-est. 11.15: Bura Károly cigányzenekari hangversenye Budapestre. Belgrád. 12: Gramofonzene. 1.5: Népdalok harmonikán. 1.30: Zenekari hangverseny. 4: Cigányzene. 5: Gramofonzene. 5.30: Népdalok. 6.30:

Táncczene. 8.30: Zenekari hangverseny. Énekari hangverseny. 10: Zenekari hangverseny. 11.45: Cigányzene. Berlin. 9.5: Operettelőadás. 11: Táncczene. Heilsberg. 8.15: Hangverseny. 9.10: Szórakoztató zene. 11: Táncczene. Königswusterhausen. 5: Hangverseny. 7: Gramofonzene. 8.30: A turini főiskolai bajnokság ünnepélyes megnyitására helyszíni közvetítés. 9: Hangverseny. Lipcse. 5: Szórakoztató zene. 9: Zongorahangverseny. Milánó. 7: Gramofonzene. 8.10: Gramofonzene. Zenés csodajáték. München. 7.5: Hangverseny. 9: Vidám biedermeier-est. 9.50: Zenekari hangverseny. 12: Szórakoztató zene. Prága. 5: Zenekari hangverseny. 6: Gramofonzene. 7: Hangverseny. 9.5: Bura Károly előadása. 9.35: Dalok. 11.20: Gramofonzene. Róma. 6.15: Hangverseny. 9.45: Operettelőadás. Stockholm. 9: Zenekari hangverseny. 11: Hangverseny. Stuttgart. 7: Zenekari hangverseny. 7.25: Népdalok. Varsó. 5.30: Operaáriák. 7: Gramofonzene. 9: Könnyű zene. 11: Táncczene. Zágráb. 9.30: Tamburazene. 10.40: Könnyű zene. 11.40: Táncczene.

Egyes szó ára 3 lejt; vastagabb betűvel 5 lejt. Állástkeresők szavankint 2 lejt fizetnek. Jellegű hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegével ellátott írásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Begolecsőbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap Kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4. Gyárvarosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér 1. Gránátos-utca sarok, Messinger. Fő-utca 27. Józsefvárosban: Munkásmozgás, Kútli-tér. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő.

Állalmazás

Megbízható mindenek

szakácsnő éves bizonyítvánnyal vidékre felvétetik. Cimeket a kiadóba kérek. (4230)

Szülők figyelmébe!

Gyakorlati alapra fektetett, mai követelményeknek mindenben megfelelő iróda a szakmunkálatokban kiadó tanfolyamok beiratásai: szeptember folyamán a Bérczi-féle gyors- és gépírószakiskolában. IV., Küttel-tér 1. (3233)

Állást keres

Mosást, vasalást

foltozást nagyon olcsón vállalom. Gyárvaros, Burkus-utca 17. (3242)

Tisztviselő

három évi ügyvédi irodai gyakorlattal, perfekt román, magyar gépíró azonnali belépésre állást keres. Cimeket a kiadóba kérek „Tisztviselő” jelige alatt. (3229)

Adás-vétel

Mindenki tudja már

hogyan jó és olcsó tüzfűt csak Basch-telepen kaphat. Nagy választék! Angro-detail! Józsefváros, Pályasor, Zöldpázsít-u. sarok. Telefon 1-23. (989)

„SIGI” prezervatív megbízható, kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Lakás

Teljesen modern 4 szobás

lakás parkra néző 6 ablakkal, ujonnan festve jutányos áron azonnal kiadó. Köszeghy-utca 9. Telefonon érdeklődni 15-30-nál. (3228)

2 szobás

utcai lakás és egy 1 szobás udvari lakás szeptember 1-re vagy 15-re kiadó. Rónác, Rét-u. 4. Kovács. (3207)

Modern 2 szobás

lakások épülő új házban november 1-re kiadók. Papneveldei bérház, I. Str. Lovinici 12. (3208)

3 szobás

teljes modern lakást november 1-re, lehetőleg kerttel, villamos megállóhoz közel keresek. Cim a kiadóban. (242)

Tartóshullám

6—9 hónapi garanciával

J. WALTRICH
fodrásznál

Fő-utca és Kossuth-tér sarkán, 6-os villamos végállomásánál.

Uj házban

szép 1 és 2 szobás udvari lakás előszobával és egy szobás szuterén lakás olcsón kiadó. III., Kereszt-tér 2, ajtó 3. (3244)

1—2 szobás

renovált lakások azonnal, 1 saroküzlet október 1-re kiadó. I., Mercy-utca 3. (3248)

3 szobás

modern lakás azonnal vagy november 1-re kiadó. II. ker., Indóház-ut 7. (3247)

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliom-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában a „Fekete Sashoz” Belváros, Szent György-tér.

Különléle

Hölgyek figyelmébe!

Perfekt varrónő estélyi és angol ruhát, mindennemű ruha alakítást a legolcsóbban vállalom. Hívásra házhoz is megy. Precizen dolgozik. Cim a kiadóban. (3188)

3—4 diák

(fiu vagy leány) elsőrangú teljes ellátásra felvétetik. Tanulmányaikban is ellenőrizve lesznek. Kossuth Lajos-u. 13. sz., II. em., 2 ajtó. (3225)

TEMESVÁRIAK TALÁLKOZÓHELYE AZ

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UCCA 8. SZÁM.

TELEFON
INTERURBAN
202—43
204—94
SÜRGŐNYCIM
„HOTELIST”

A szállodában étterem, kávéház és american bar. Szobáink árát mérsékeltük. E lapra hivatkozók 20 százalékos engedményt kapnak. Közönlő fűtés, folyó hideg-meleg víz, lift, telefonos szobák. Teljes komfort.

Középkolász leányt

vagy fiut teljes ellátásra vállalom urasleány Mária közelében. Francia, román konverzáció, zongora használat. Cink, „Szigoru felügyelet” jellegű a kiadóba kérek. (3230)

Kiváló diák

ellátás feltétlenül családnál leány vagy fiuk részére, jutányosan kapható. Váth Boldizsár-u. 5, I. em. (3231)

Két diák

(diákleány) intelligens családnál ellátást kaphat fürdőszoba-használat, társalgási nyelv: román-magyar-német. Szigoru felügyelet, lelkiismeretes javulást. Cím: Józsefváros, Fő-utca 27. (Hunyadi-ut) 19, II. e., ajtó 4. (3232)

Herzl-vizumoz

szeptember 4-én Budapestre utazik vállalom megbízásokat Budapestre. Budapest, Fő-utca 28. Telefon 16-04. (3233)

FIZESSEN ELŐ

A DÉLI HIRLAP

OLLA a legjobb védőfólia betegségek ellen

Munkát a munkanélkülieknek!

A Katolikus Munkásszövetség asztalos üzeme (Belváros, Nádor-utca 2) épület- és bútorszállalos munkákat és javításokat legjutányosabban vállalom. Elsőrendű referenciák. Gépfűtő kályhák is olcsón vállalom. Pártoló és rendes tagjaink 5—10 százalékos engedményben részesülnek.

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” körforgogépen.